

Aan de minister van Financiën

Plaats en datum: Den Haag, 30 oktober 2020
Betreft: Verzoek om reactie op de publicatie van de Algemene Rekenkamer over de nettobetalingspositie van Nederland
Ons kenmerk: 21501-03-150/2020D43237
Uw kenmerk: -
Uw brief van: -

Geachte heer Hoekstra,

In de procedurevergadering van de vaste commissie voor Financiën van 29 oktober 2020 is gesproken over de publicatie van de Algemene Rekenkamer 'Focus op de nettobetalingspositie van Nederland; Saldo betalingen en ontvangsten Nederland in de EU'.

Op 14 oktober jl. ontving de Kamer de publicatie [Focus op de nettobetalingspositie van Nederland](#).¹ Het betreft een zogenaamd focusonderzoek van de Algemene Rekenkamer. Dit betekent dat het een kort lopend onderzoek is over een actueel onderwerp dat resulteert in een feitenrelaas zonder oordelen en aanbevelingen. Zoals gebruikelijk bij dergelijke onderzoeken bevat het rapport geen reactie van de verantwoordelijk bewindspersoon. Niettemin zou de commissie Financiën graag een reactie van u ontvangen op een aantal aspecten uit het rapport. Deze worden hieronder toegelicht.

Definitie nettobetalingspositie

Het rapport beoogt inzicht te bieden in een reeds langlopende discussie, en bijbehorende verwarring, over de wijze waarop de nettobetalingspositie wordt gedefinieerd en berekend (zie bijlage). De Nederlandse overheid hanteert daarbij een andere definitie dan de Europese Commissie. Het grootste verschil daarbij is dat in de, Nederlandse, zogenaemde boekhoudkundige definitie de traditionele eigen middelen van de EU (de douanerechten en landbouwheffingen minus de perceptiekosten) meegerekend worden als nationale afdrachten. Het resultaat daarvan is dat de netto afdracht (afdrachten minus ontvangsten) groter is dan in de definitie die de Europese Commissie hanteert.

De commissie Financiën verneemt graag van u op basis van welke redenatie wordt vastgehouden aan de Nederlandse, boekhoudkundige, definitie van de nettobetalingspositie? Ook is de commissie benieuwd of u hier het afgelopen jaar, in aanloop naar een akkoord over het Meerjarig Financieel Kader, met de Europese Commissie over gesproken heeft, en wat de uitkomsten daarvan waren?

Afdracht traditionele middelen op nationale begroting

Hantering van een definitie van de nettobetalingspositie die afwijkt van die van de Europese Commissie leidt volgens de Rekenkamer tot inconsistentie tussen verantwoordingstukken van de Europese Commissie enerzijds en de Nederlandse overheid anderzijds. Deze worden overigens ook veroorzaakt doordat Nederland een kastelsel hanteert en de Europese Commissie een transactiestelsel, waardoor bedragen in andere boekjaren kunnen neerslaan. De verschillende definities zorgen volgens de Rekenkamer eveneens voor verwarring op artikel 3 van de begroting van Buitenlandse Zaken, waarbij cijfers volgens beide definities worden gepresenteerd.

¹ Bijlage bij Kamerstukken II, 2020/2021,21501-03-150.

Volgens het rapport van de Algemene Rekenkamer is Nederland de enige lidstaat die de traditionele eigen middelen van de EU opneemt in de *nationale* begroting. De Studiegroep Begrotingsruimte heeft er in haar recente advies voor gepleit om de afdracht van de EU-invoerrechten (gedeeltelijk) buiten het uitgavenplafond te plaatsen². Dit om aan te sluiten bij de situatie waarbij de EU-invoerrechten buiten het inkomstenkader vallen en recht te doen aan de aard van de budgetneutrale transactie. Dit zou pleiten voor een alternatieve positie van de traditionele eigen middelen van de EU op de nationale begroting.

De commissie Financiën zou graag een reactie van u ontvangen op deze aandachtspunten die de Rekenkamer heeft geformuleerd. In het bijzonder zou de commissie graag van u horen of, en zo ja op welke terreinen, het volgens u problematisch is dat er verschillende definities van de nettobetalingspositie bestaan. Tevens verneemt de commissie graag uw argumentatie om de afdracht van de traditionele eigen middelen op de nationale begroting op te nemen.

Inzicht in maatschappelijke baten en lasten van de EU

De Rekenkamer constateert dat de nettobetalingspositie inzicht biedt in de directe *financiële* stromen, maar geen beeld geeft van het saldo van maatschappelijke baten en lasten van de EU voor Nederland.

De commissie Financiën vraagt zich af of er in het nieuwe Meerjarig Financieel Kader initiatieven worden ondernomen om meer inzicht te bieden in de maatschappelijke baten en lasten van de EU, in lijn met de huidige initiatieven om de resultaten van nationaal begrotingsbeleid op de brede welvaart in kaart te brengen.

Hoogachtend,

De voorzitter van de vaste commissie voor Financiën,

J.Z.C.M. Tielen

de griffier van de vaste commissie voor Financiën,

A.H.M. Weeber

² Bijlage bij Kamerstukken II, 2020/2021, 35570, nr. 48.